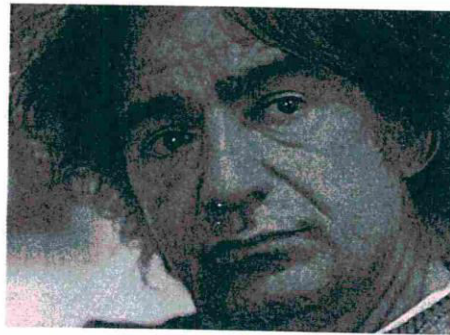
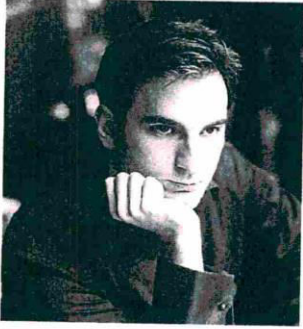

Какви смо у ствари?

Користите дате речи и опишите људе на сликама

озбиљан, млад,
весео, плав,
симпатичан, стар,
смеђ, згодан, леп.

За многе људе први утисак је најважнији. Пет минута је довољно да закључимо да ли нам се неко свиђа или не. Ми примећујемо како неко изгледа, како је обучен, али, пре свега, како се понаша.

Стефан Миленковић

Стигао је у хотел у заказано време. Ушао је тихо и готово неприметно носећи торбу с виолином. Пришао ми је с осмехом, представио се и пољубио ми руку.

Стефан је у разговору природан, шармантан, помало стидљив ако му дате комплимент, а пре свега – фин. Иако је познат широм света, не хвали се. Скроман је. Каже: „Сметало ми је што су уз моје име увек писали: *чудо од детета*. То није чудо, него велики рад. Ја сам сасвим обичан човек. Увек поредим себе са људима који раде много, имају јасан животни циљ, стоје чврсто на земљи.”

На питање какав је као професор каже: „Студенти кажу да сам строг. Често се шалим са њима, а кад нешто није добро то им одмах кажем и врло сам искрен.”

Људи често имају погрешно мишљење о глумцима. Мисле да су они пуни себе, увек самоуверени, комуникативни... Можда нећете веровати, али ја сам у приватном животу стидљив и помало затворен. Глума ми помаже да то сакријем и на сцени и у приватном животу.

Кад се ујутру погледам у огледало, понекад изгледам неозбиљно и неуредно. Али, без лажне скромности, рекао бих да изгледам боље него многи моји вршњаци. Иако због посла водим неуредан живот, ја сам у ствари одговоран, вредан и волим дисциплину.

Мики Манојловић

Одговорите на питања.

1. Какав је први утисак новинарке о познатом виолинисту?
2. Да ли је његов поздрав типичан за младе мушкарце у данашње време?
3. Шта студенти кажу о њему?

Допуните реченице према тексту.

1. Људи мисле да је овај глумац _____, а он је у ствари _____.
2. Глума му помаже да _____.
3. Води неуредан живот, али је _____.

ВЕЖБЕ

Да се подсетимо!

С КИМ?
КАКО? / ЧИМЕ?

ИНСТРУМЕНТАЛ с / са

мушки и средњи род

женски род

sg. -им

-ом/ем

-ом

-ом

pl. -им

-има

-им

-ама

1. Ставите речи у загради у одговарајући облик

Пример а) Новинарка је направила интервју са _____ (Мики Манојловић)
Новинарка је направила интервју са Микијем Манојловићем.

1. Разговарала је са _____. (Стефан Миленковић)
2. Кад је имао три године, почео је да се бави _____. (класична музика)
3. Не хвали се _____ који је постигао у свету. (велики успех)
4. _____ године има концерт у Центру Сава. (крај)
5. Кад је у Београду, воли да шета _____ Дунава. (обала)

Пример б) Често се шали са _____. (своји студенти)
Често се шали са својим студентима.

1. Увек се пореди с _____ који много раде. (људи)
2. Кад је био млађи бавио се _____. (разни спортови)
3. С _____ воли да разговара о класичној музици. (колеге)
4. Као професор ради са _____. (талентована деца)
5. Играо је у филмовима са _____. (познати, страни глумци)
6. _____ је живео у иностранству. (године)

в) Направите реченице са следећим глаголима:

бавити се, хвалити се, разговарати са, поредити са.

- а) Прочитајте придеве који описују физичке особине.
Опишите једну од особа са слика као у примеру.

Пример: Ова девојка је лепа, витка и висока.
Има смеђе очи и црну косу.

физичке особине

висок, згодан, дебео,
низак, смеђ, витак,
леп, плав, сед

карактерне особине

искрен, строг, успешан,
отворен, затворен,
природан, шармантан,
скроман, одговоран

мушки р.	женски р.	средњи р.
висок	висока	високо
згодан	згодна	згодно
низак	ниска	ниско
дебео	дебела	дебело

б) Које од ових негативних особина вам највише сметају код шефа, колеге, доброг друга?

одговоран –	неодговоран	вредан	– лењ
	нестрпљив	добар	– лош
	неискрен	паметан	– глуп
	нескроман	занимљив	– досадан
	неуредан	отворен	– затворен
	неозбиљан	самоуверен	– несигуран

а) Замените подвучене делове реченица (1-4) понуђеним реченицама (а-г) тако да смисао остане исти

Пример: Мој друг чврсто стоји на земљи. Он је врло *реалан, зна шта хоће*.

1. Он је музичар познат широм света али је врло скроман.
2. Он је тако пун себе!
3. Он је био чудо од детета.
4. Он води врло неуредан живот.

- а) много пуши, не спава довољно, једе брзу храну
б) са три године је почео да свира виолину
в) мисли да све зна боље од других људи
г) никада се не хвали и на говори о својим успесима

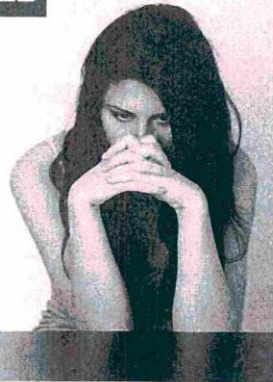
Да ли је први утисак о људима увек тачан?

Шта примећујете у првих пет минута код људи:
изглед, одећу, понашање или нешто друго?

Опишите колегу / колегиницу из групе.
Какав утисак оставља на вас?

Како се осећате кад...

Дате придеве повежите са сликама: *пресрећан, љут, забринут*
У којим ситуацијама се људи овако осећају?

Новинар: Лука, честитам!

Сигурно се радујеш победи?

Лука: Пре почетка трке био сам врло нервозан, али чим смо кренули, знао сам да ћемо победити! Пресрећан сам јер је ово била врло важна трка!

Новинар: Са нама је и Марко, момак из екипе која је освојила друго место. Да ли сте разочарани?

Марко: Веома смо разочарани. Али, у спорту се побеђује и губи. Много смо тренирали и надали смо се победи, али су момци из друге екипе данас имали више среће. Честитамо им на победи!

- Зашто је Лука пресрећан?
- Како се осећају Марко и његови другови из екипе?

- Шта се десило? Зашто си тако забринута?
- Сестра ми је јавила да отац мора хитно у болницу. Бојим се да је нешто озбиљно.
- Да ли ти је рекла шта се десило?
- Није. Била је врло уплашена кад ми је телефонирала.
- Да ли је био болестан ових дана?
- Годинама има проблема са срцем. Недавно је био у болници на испитивањима. Много се плаши операције, а то је изгледа једино решење. Журим код њих да видим шта се дешава.
- Надам се да није ништа озбиљно. Јави ми, молим те, како ти је отац.
- Хоћу. Хвала ти.

- Зашто је жена забринута?
- Чега се њен отац плаши?

- Добар дан, Данице, Маја овде. Стварно ми је непријатно, али нећу моћи да чувам децу вечерас. Потпуно сам заборавила да је данас мом дечку рођендан.
- Мајо, заиста није у реду да нам отказујеш у последњем тренутку. Знаш да имамо карте за позориште вечерас.
- Молим вас извините, немојте да се љутите на мене. Ево, већ сам питала једну другарицу, она би могла да дође, ако се слажете.

- Аха...! Да ли она има искуства са децом?
- Да, наравно, не брините, она је врло одговорна!
- Добро, ако је тако, нека дође вечерас.
- Баш вам хвала! Доћи ћу ја са њом у седам да вас упознам.
- Добро, немојте да касните!

- Зашто је Маји непријатно?
- Да ли се Даница љути на Мају?

1. Допуните реченице одговарајућим облицима заменица

1. Даница разговара с _____ о послу. (она)
2. Новинар је направио интервју с _____ о такмичењу. (они)
3. Понекад је тешко причати с _____. (ти)
4. Такмичили су се с _____ у веслању. (ми)
5. Маја се договорила са _____ шта треба да ради. (ја)
6. Жао ми је што не могу да идем на концерт с _____. (ви)

Да се подсетимо!

номинатив	инструментал
ја	са мном
ти	с тобом
он, оно	с њим
она	с њом
ми	с нама
ви	с вама
они, оне, она	с њима

1. _

Обратите пажњу на следеће глаголе:

радовати се	некоме / нечему	(датив)
љутити се	на некога	(акузатив)
плашити се	некога / нечега	(генитив)

а) Напишите одговарајући глагол испод слика.

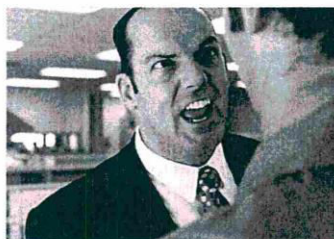
б) Које питање одговара сликама?
Подвуците га као у примеру.

Кога / Чеге се плаши човек на слици 1?
Кога / Чему се девојчица радује?
На кога / На шта се љути шеф?
Кога / Чеге се плаши жена?

Погледајте још једном текстове у делу II
и пронађите одговоре на следећа питања:
Ко се љути, на кога, зашто...?
Ко се боји, чега...?
Ко се радује, чему...?

2. _____

3. _____

4. _____

Направите реченице од следећих речи, као у примеру

Пример: кад / радовао / нас / се / није / видео / је / Марко
Марко се није радовао кад нас је видео.

је / на / се / закаснила / зато што / професор / Милицу / љутио / час / на

се / инјекције / да / знао / толико / плашиш / нисам

поклонима / за / радују / Нову годину / се / највише / деца

имперфективни
глаголи

перфективни
глаголи

1. радовати се	обрадовати се
2. долазити	доћи
3. побеђивати	победити
4. губити	изгубити
5. заборављати	заборавити
6. плашити се	уплашити се
7. јављати (се)	јавити (се)
8. отказивати	отказати
9. љутити се	наљутити се
10. дешавати се	десити се

а) Изаберите одговарајуће глаголе и допуните реченице
као у примеру

Пример: Ми _____ увек _____ успеху наших спортиста.
Ми се увек радујемо успеху наших спортиста.

- Лука _____ увек много _____ медаљама.
- Не брините, вечерас ћемо _____ тачно на време.
- Много тренирају и стално _____ на утакмицама.
- Бојим се да ћемо сутра _____ утакмицу.
- Извини, потпуно сам _____ да ти је данас рођендан!
- Ја се много _____ операције.
- Можете ли да ми _____ за пола сата?
- Већ други пут ми _____ у последњем тренутку. (ти)
- Зашто се увек _____ на мене? (ви)
- Досадно је, ништа _____ не _____!

а) Повежите фразе и делове реченица

1. Драго ми је	сигурно је преко 30 степени.
2. Жао му је	не зна добро лекцију.
3. Досадно нам је	што Вас видим.
4. Топло ми је,	на часу, опет понављамо лекцију.
5. Непријатно му је,	морам да обучем џемпер.
6. Лепо јој је,	што не може да дође.
7. Хладно ми је,	шета с пријатељима по граду.

б) Ставите реченице у перфекат

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. Било му је непријатно, није добро знао лекцију.
6. _____
7. _____

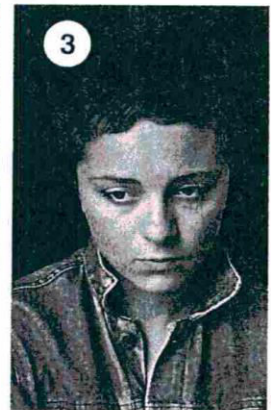
Опишите слике. Користите један од модела:

Непријатно јој је. (сл. 4)

топло, хладно,
досадно, непријатно

Он је забринут. (сл. 2)

забринут, тужан,
срећан, љут

Огласи личне природе

Прочитајте мале огласе и подвуците придеве

а) Кажите који придеви описују физичке, а који карактерне особине.

Огласи личне природе

СЕКРЕТАРИЦА,
37 година, витка, плава
коса и плаве очи, весела .
Воли плес и динамичан
живот, изласке и
путовања. Жели да
пронађе сродну душу:
згодног, искреног и
шармантног мушкарца.
Шифра: Заувек заједно

БИБЛИОТЕКАРКА,
42 године, смеђа коса и
зелене очи, скромна,
романтична. Обожава
биоскоп, позориште и
пливање. Воли да кува.
Желела би да упозна
образованог, занимљивог,
успешног господина.
Шифра: Романтика.

БИЗНИСМЕН,
51 година, висок, црн,
озбиљан, искрен. Води
здрав живот, воли
планинарење и скијање.
Желео би да упозна
вредну, скромну и
толерантну даму до 45
година ради брака.
Шифра: Два голуба.

б) Опишите једну занимљиву особу коју познајете

Ово је Ана у разним ситуацијама, кад је тужна, уплашена, срећна, љута, забринута и кад јој је досадно

а) Испод слика напишите како се Ана осећа

забринута

Кажите како се осећате у следећим ситуацијама:

Пример: Имате тежак тест сутра. Забринут/а сам.

1. Освојили сте прво место на неком такмичењу.
2. Ваш рођак је озбиљно болестан.
3. Колега је рекао нешто ружно о вама.
4. Касно ноћу чујете чудну буку.
5. Састанак је дуг и незанимљив.

б) Погледајте слике и испричајте шта се десило. Користите следеће глаголе:

устајати / устати
стајати / стати
плаћати / платити;
стизати / стићи
говорити / казати

Не брини,
састанак је
отказан!

ц) Опишите један свој занимљив дан (добар или лош) и кажите како сте се осећали.

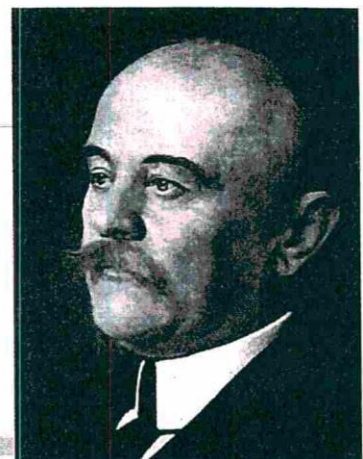
РЕЧИ:

Да ли знате?

Прочитајте следеће текстове. Подвуците речи које не разумете. Разговарајте о њима са колегама из групе и покушајте да нађете право значење.

Чувени српски научник Јован Цвијић (1865—1927) изучавао је карактерне особине српског народа. Открио је да на формирање тих особина пре свега утиче географска средина. Писао је о негативним и позитивним особинама српског народа. С једне стране су завист и неслога, а с друге су топла словенска душа, духовитост и смисао за шалу.

Да ли се и у вашој земљи разликују карактери људи на југу, северу; у равницама, на планинама; у градовима и селима. Које су карактеристичне особине вашег народа?

Косту Цукића, министра финансија у влади кнеза Михаила Обреновића (1826–1879) људи су запамтили по две особине – изузетној скромности и поштењу. Био је један од најобразованијих људи свог времена, велики стручњак за економију и финансије. Кнез Милош га није поштовао јер је био низак, мршав, кратковид, изузетно скроман човек. Кретао се скоро нечујно. Међутим, кад је Милошев син Михаило дошао на власт, изабрао га је за министра финансија. Уместо страног новца, увео је динар као национални новац. Седам година је радио са државним парама, али никада ништа није узео за себе. Стално је смањивао своју плату говорећи да је превелика. Остала је изрека: „Поштен као Цукић.”

Како нас други виде?

Енглеz Патрик Греј живи у Београду око пола године. Ево како види Србе:

„Изненађен сам брзином којом сам се спријатељио с неким људима. Они су ми помогли да се навикнем на нову средину. Срби су веома гостољубиви, дружељубиви и духовити. Нарочито ми се свиђа њихов смисао за хумор на свој рачун. Кажу да је једна од њихових главних особина – инат. Још је нисам открио и разумео на прави начин. Али сам научио реченицу: „Е, сад нећу, из ината!”

Који је био ваш први утисак о Србима?

Да ли сте касније променили мишљење?

Које су сличне, а које различите особине вашег и нашег народа?

Савет психолога

Читатељка се жали да у последње време никако не може да се организује. Има двоје деце, сина од четрнаест и ћерку од дванаест година. Они имају много да уче за школу и ништа не раде у кући. Муж обично остаје дуго на послу и често путује. Она је стално уморна и љута, често касни на посао а шеф је незадовољан и рекао јој је да је неодговорна. Забринута је и плаши се да ће добити отказ...

Напишите јој савет шта да ради (како да подели кућне послове с мужем и децом).

ИНСТРУМЕНТАЛ придева и именица

с предлогом с(а) или без предлога		мушки род / средњи род		женски род	
	singular				
	С ким?	-им с добрим	-ом / ем другом пријатељем дететом	-ом с добром	-ом другарицом
	Како? Чиме?	брзим старим	возом кључем	графитном	оловком
	*са чим?	*с топлим	млеком	*са зеленом	салатом
	plural				
	С ким?	-им с добрим	-има друговима	-им с добрим	-ама другарицама
	Како? Чиме?	брзим старим	возовима кључевима	графитним	оловкама
	*са чим?	*с разним	сиревима	*с домаћим	јабукама

Инструментал личних заменица

номинатив	инструментал	ред речи
ја	са мном	Он разговара са мном. / Разговара са мном.
ти	с тобом	Он разговара с тобом. / Разговара с тобом.
он, оно	с њим	Она разговара с њим. / Разговара с њим.
она	с њом	Он разговара с њом. / Разговара с њом.
ми	с нама	Он разговара с нама. / Разговара с нама.
ви	с вама	Он разговара с вама. / Разговара с вама.
они, оне, она	с њима	Он разговара с њима. / Разговара с њима.

Значење инструментала

1. Друштво (с ким?)

Волим да путујем с пријатељима.
Недељом обично са супругом идем у ресторан на ручак.

2. Место (где?)

Волим да шетам старим улицама.
Ципеле су под креветом.

3. Време (када?)

Никада не радим суботом и недељом.
Радним данима устајем рано.

4. Значење мере времена (колико дуго?)

Нису се видели месецима.
Данима није ништа јео.

5. Средство (чиме? како?)

На посао увек идем аутобусом, само понекад таксијем.
Пишем оловком.

6. Начин (како?)

Говорила је тихим гласом.
Погледао ју је строгим погледом.

7. Присуство неког другог појма или особине (с чим?)

Пијем кафу са шећером.
Јеси ли мислио на ову књигу са жутим корицама?

Глаголски вид

Глаголски вид (аспект) је информација о **трајању** радње. Глаголи у српском језику (и другим словенским језицима) могу бити перфективни и имперфективни.

Перфективни (свршени) глаголи означавају радњу која је:

- завршена, и тада се обично користе у перфекту: Дошао је касно.
- осећа се као завршена: Сутра ћу ти све испричати!
- траје кратко: Књига је пала на под.

Ограничење у употреби перфективних глагола

Перфективни глаголи се не могу користити у презенту када су једини глагол у реченици!
Прочитах књигу. Треба: Читах књигу.

Али:

Перфективни глаголи се могу користити у презенту: уз глаголе требати, морати, хтети, желети.
Треба да прочитах књигу.
Морам да прочитах књигу.

Када се реченица односи на будућност:

Чим / када / ако прочитах књигу, даћу је сестри.

Када означавају радњу која се редовно понавља:

Сваког јутра устане у 7.00, поједе сендвич, попије кафу, прочита новине и пође на посао.

Имперфективни (несвршени) глаголи означавају:

- радње које су у току:
Прича нам како се провела на летовању.
- радње које су трајале (обично дуже време) у прошлости:
Причала нам је како се провела на летовању.
- радње које ће се неко време вршити у будућности:
Причаће нам како се провела на летовању.

Уз имперфективне глаголе обично користимо речи и изразе:
увек, често, сваког дана (сваки дан), колико пута, обично.